

Mikrofinanse w ograniczaniu niedoskonałości rynków kredytowych

Autorzy: Przemysław Pluskota

Monografia stanowi oryginalne i interesujące opracowanie naukowe, uwzględniające istotne kwestie związane z problematyką efektywnego i bezpiecznego funkcjonowania instytucji mikrofinansowych w Polsce i na świecie. Wyniki prowadzonych badań mogą być wykorzystane (...) jako niezwykle interesujące źródło informacji dla osób wykluczonych społecznie i/lub finansowo, tradycyjnych instytucji bankowych oraz innych uczestników rynku finansowego (...).

(...) może być wykorzystywana nie tylko jako podręcznik akademicki dla studentów nauk ekonomicznych i prawnych, ale stanowić również praktyczny poradnik i cenne źródło informacji dla praktyków zatrudnionych w coraz liczniejszej grupie podmiotów mikrofinansowych. Poza tym może stanowić interesującą lekturę dla każdego, kto jest zainteresowany rozwojem tej formy instytucji finansowych na rynku.”

Z recenzji dr hab. Agnieszki Alińskiej prof. Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

„Należy wskazać, iż jest to pozycja bardzo interesująca, wartościowa i posiadająca duże walory poznawcze. Charakteryzując jej najważniejsze cechy pragnę zwrócić uwagę na:

- praktyczny wymiar zaprezentowanej w niej treści, przyczyniający się do lepszego poznania istoty mikrofinansów i zrozumienia ich problemów oraz formułowanych przed nimi wyzwań,
- aktualność jej tematyki oraz zawartych w niej analiz, rozpatrywaną szczególnie w świetle bieżącej dyskusji nad przyszłością mikrofinansów,
- przedstawienie autorskich punktów widzenia poruszanych w książce problemów, opartych nie tylko na dogłębnych studiach literaturowych, ale głównie na własnych rozważaniach i spostrzeżeniach.

Jestem przekonany, iż ta ciekawa i potrzebna na polskim rynku wydawniczym książka zainteresuje środowisko naukowe oraz praktyków zajmujących się problematyką działania instytucji mikrofinansowych, czy też szerszej problemami współczesnych finansów”.

Z recenzji dr. hab. Jacka Adamka prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

W książce w sposób syntetyczny zaprezentowano istotę mikrofinansów oraz współczesne problemy stojące przed instytucjami mikrofinansowymi na świecie, w Europie oraz w Polsce. Pokazano ewolucję tego segmentu, również w kontekście kryzysu finansowego, a także przyczyny i zasadność funkcjonowania tego typu instytucji na całym świecie. Książka charakteryzuje się obszerną analizą danych dotyczących współczesnych instytucji mikrofinansowych oraz wskazaniem dróg ich rozwoju, z uwzględnieniem najważniejszych celów działalności.

Wstęp 5

Rozdział 1

Mikrofinanse w teorii finansów 13

- 1.1. Mikrofinanse jako subdyscyplina nauki o finansach 13
- 1.2. Przesłanki rozwoju mikrofinansów 22
 - 1.2.1. Asymetria informacji 28
 - 1.2.2. Koszty transakcyjne 37
- 1.3. Zakres mikrofinansów 38
 - 1.3.1. Mikrokredyty 39
 - 1.3.2. Mikrooszczędności 43
 - 1.3.3. Mikroubezpieczenia 51

- 1.3.4. Produkty dodatkowe 56
- 1.4. Miejsce mikrofinansów w ograniczaniu wykluczenia finansowego 64

Rozdział 2

Mechanizmy oferowania produktów mikrofinansowych 77

- 2.1. Rodzaje instytucji mikrofinansowych 77
- 2.2. Spółdzielnie kredytowe 84
- 2.3. Pożyczki grupowe 92
- 2.4. Grupy solidarnej odpowiedzialności 100
 - 2.4.1. Grupy dobierane niezależnie 100
 - 2.4.2. Grupy samodzielnego doboru 103
- 2.5. Mechanizmy motywacyjne stosowane w umowach mikropożyczkowych 108
- 2.6. Główni odbiorcy usług mikrofinansowych 118

Rozdział 3

Światowy rynek instytucji mikrofinansowych 127

- 3.1. Geneza mikrofinansów 127
- 3.2. Instytucje mikrofinansowe w krajach rozwijających się 132
- 3.3. Działalność instytucji mikrofinansowych w Unii Europejskiej 143
- 3.4. Mikrofinanse w Europie Wschodniej i Środkowej Azji 162

Rozdział 4

Instytucje mikrofinansowe w Polsce 171

- 4.1. Historia mikrofinansów w Polsce 171
- 4.2. Banki spółdzielcze 174
- 4.3. Banki mikrofinansowe 179
- 4.4. Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe 181
- 4.5. Fundusze pożyczkowe 190
- 4.6. Fundusze poręczeń kredytowych 204
- 4.7. Pozostałe instytucje mikrofinansowe 217

Rozdział 5

Kierunki i perspektywy rozwoju mikrofinansów oraz instytucji mikrofinansowych 241

- 5.1. Strategie działalności mikrofinansowej 241
 - 5.1.1. Problematyka modeli aktywności mikrofinansowej na świecie 241
 - 5.1.2. Optymalizacja oraz elastyczność produktów mikrofinansowych 257
- 5.2. Uwarunkowania rozwoju mikrofinansów 264
 - 5.2.1. Warunki rozwoju mikrofinansów 264
 - 5.2.2. Rozwój mikrofinansów w Europie 275
 - 5.2.3. Wyzwania dla mikrofinansów w Polsce 287
- 5.3. Scenariusze rozwoju mikrofinansów i instytucji mikrofinansowych 301

Zakończenie 311

Bibliografia 319

Spis tabel 329

Spis rysunków 333